

Notat

2.1.2026

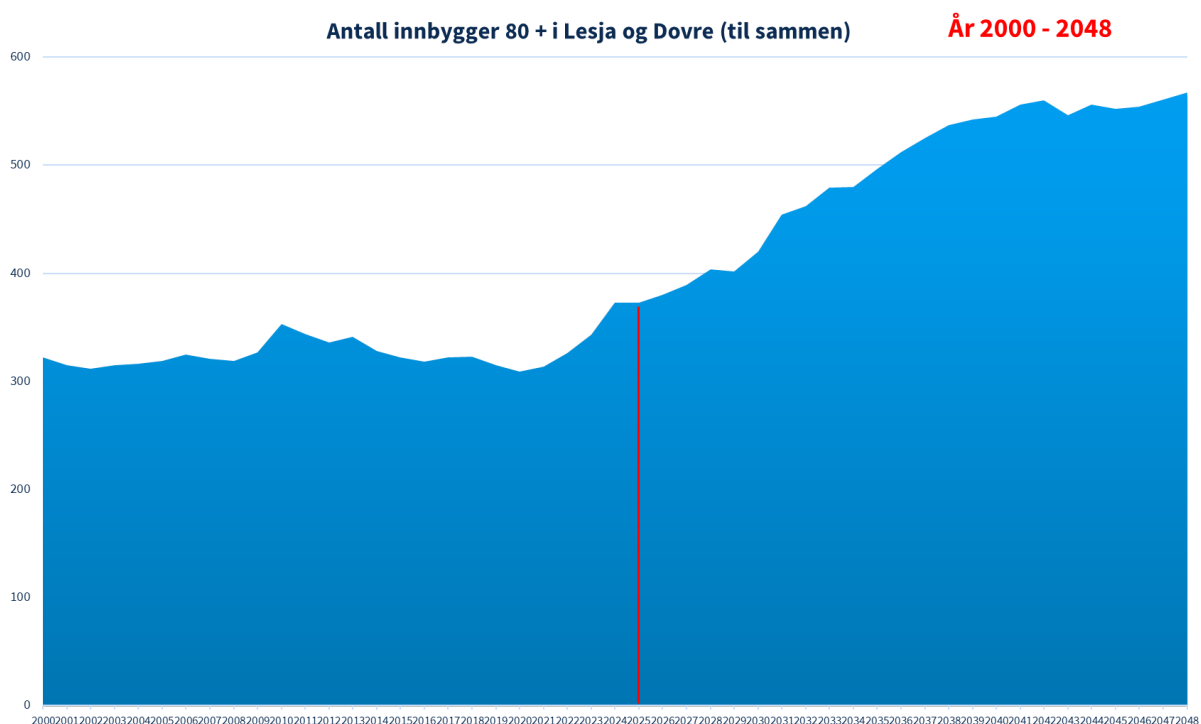
Mulig kommunesammenslåing av Lesja og Dovre kommuner

Dette notatet gir en kortfattet vurdering av muligheter og utfordringer rundt spørsmålet om en mulig kommunesammenslåing mellom Lesja og Dovre kommuner. Dette er ikke en fullskala utredning på om det er rasjonelt og riktig å gjennomføre en slik kommunesammenslåing mellom disse to kommunene (dette må gjøres i fase 1 av en eventuell utredningsprosess), men et beslutningsstøttenotat for å vurdere om man skal gå i gang med en prosess hvor man skal vurdere en kommunesammenslåing mellom Lesja og Dovre kommuner.

Notatet er skrevet av seniorrådgiver Håvard Moe i KS Konsulent as (heretter KSK) og bygger på samtaler med politisk og administrativ ledelse i Lesja og Dovre kommuner i forbindelse med et felles formannskapsmøte mellom de to kommunene 11. november og et felles ledermøte 11. desember, samt studier av lovtekster, dokumenter og nettsider. Underveis har vi fått flere innspill, men konklusjoner og vurderinger står allikevel helt og holdent KSK ansvarlig for.

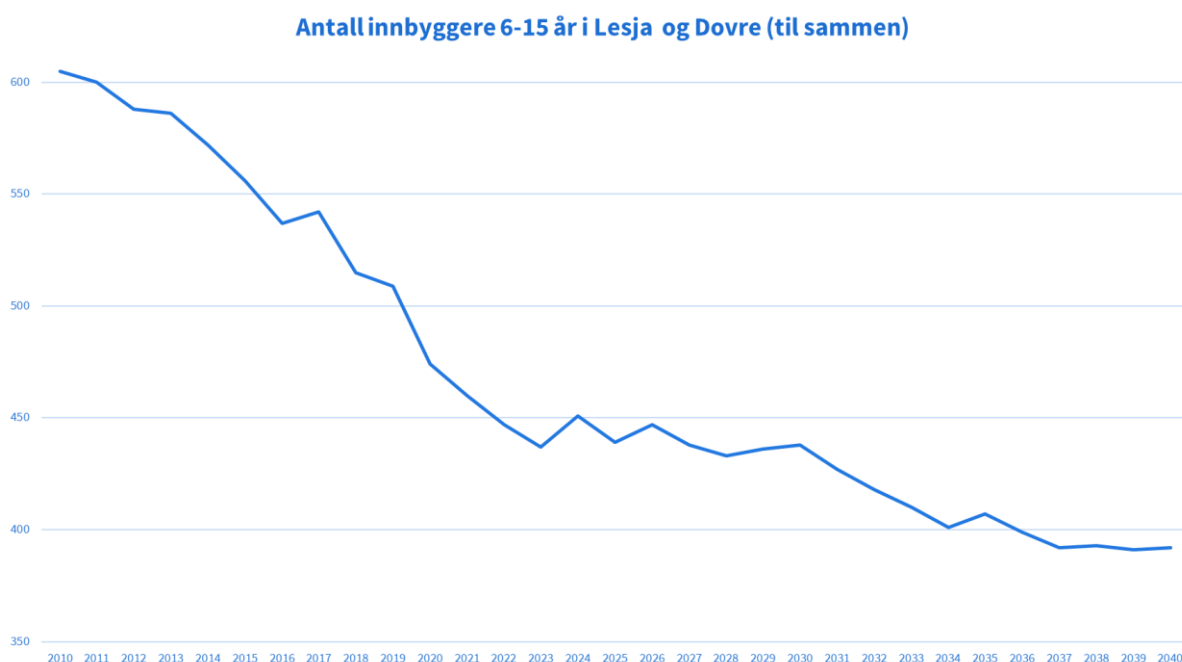
Utfordringsbildet fremover for Lesja, Dovre og kommunesektoren i Norge

Som alle andre kommuner i Norge står Lesja og Dovre overfor flere store utfordringer i nær fremtid knyttet til demografiske endringer. Frem til 2020 lå tallet på antall innbyggere over 80 år i Lesja og Dovre (til sammen) stabilt på rundt 300. I løpet av de neste 15 årene vil dette nesten ha doblet seg til 550 innbyggere over 80 år:



Årsaken til denne veksten er den «demografiske bølge» (de store barnekullene født etter krigen som blir 80 år i årene som kommer), samtidig som det har skjedd en kraftig utvikling i medisinsk teknologi og forbedret folkehelse som gjør at vi lever mye lengre enn tidligere.

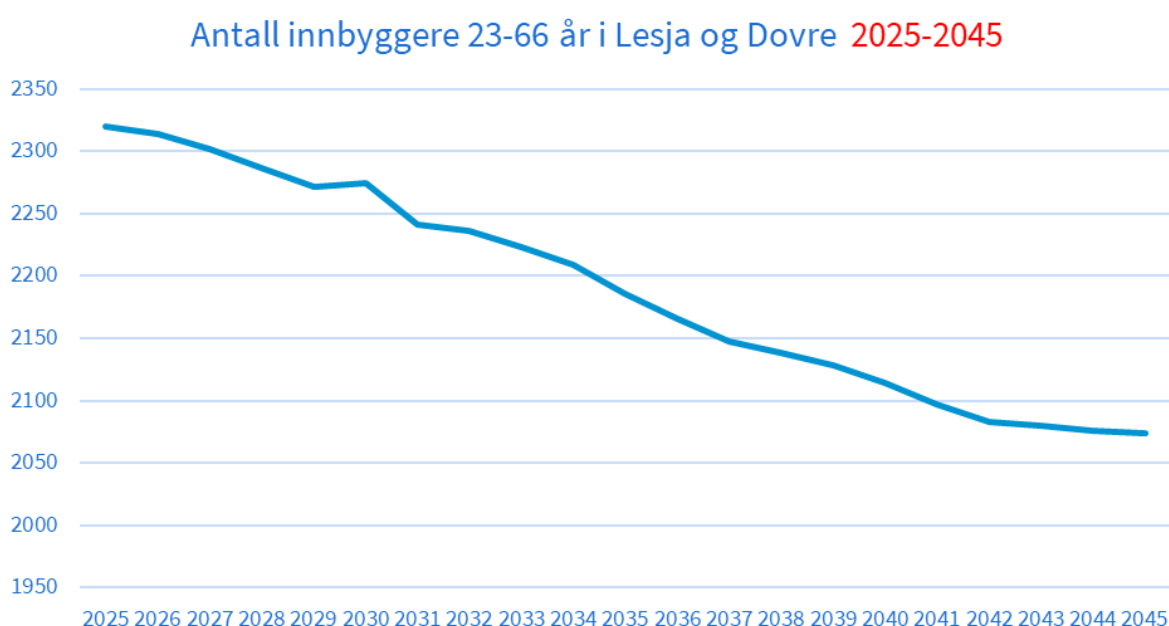
Samtidig med at vi blir stadig flere eldre, blir det færre barn og unge i grunnskolealder:



I 2010 var det i overkant av 600 barn og unge i grunnskolealder i Lesja og Dovre (til sammen). I dag er det 450 og dette forventes til å falle ned til i underkant av 400 frem mot 2040.

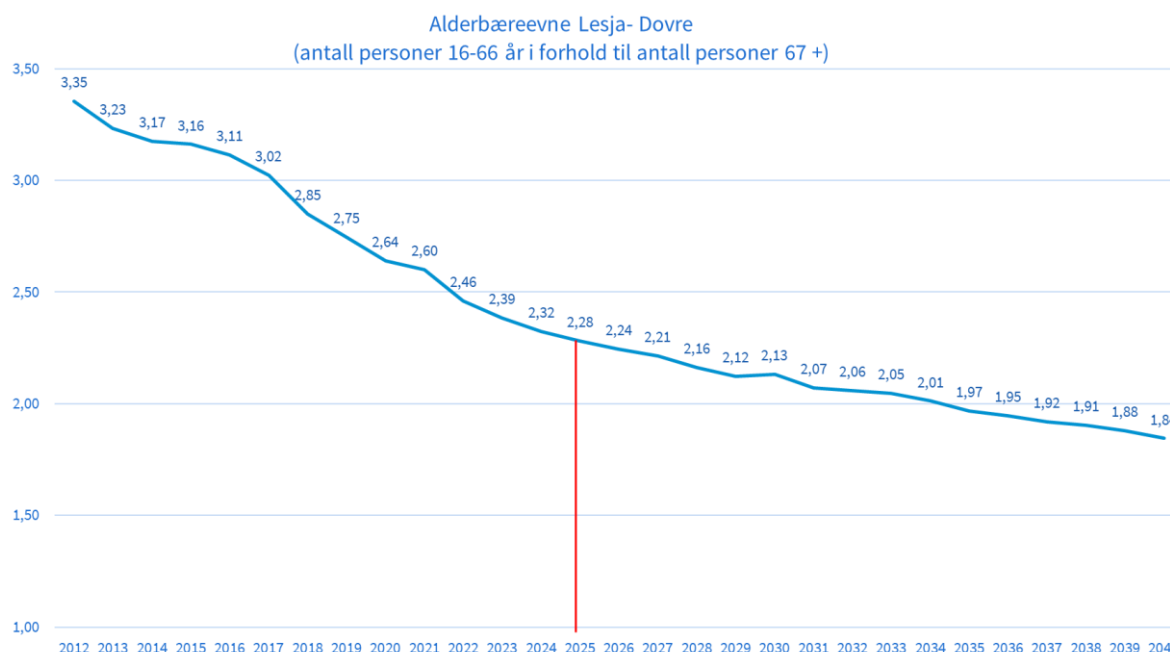
I samme periode har man også hatt et fall i antall innbyggere totalt sett fra i underkant av 5 000 innbyggere i 2010, til ca 4 500 innbyggere i dag. I 2040 forventer man at det er ca 4 300 innbyggere i disse to kommunene til sammen. NB: disse tallene inkluderer ukrainske flyktninger. Om disse skulle reise hjem, så vil folketallet ytterligere reduseres ned til ca 4 100¹.

Disse demografiske endringene, sammen med en stadig tiltagende sentralisering, vil da over tid medføre at tilgangen på arbeidskraft (relativt sett) blir stadig mer krevende:



SSB anslår at antall innbyggere i potensiell arbeidsfør alder (23-66 år) vil falle med 250 personer de neste 20 årene (begge kommuner til sammen), mens som vi så over vil antall eldre vokse kraftig. En annen måte å se dette på, er den såkalte aldersbæreevnen. Det vil si antall innbyggere 16-66 år i forhold til antall innbygger over 67 år:

¹ I følge KOSTRA har Lesja og Dovre bosatt til sammen 197 flyktninger siden 2022.



I 2010 var det 3,4 personer i potensiell yrkesaktiv alder i forhold til hver pensjonist. I dag er tallet 2,3 og i 2040 er dette tallet nede i 1,8 innbyggere i potensiell arbeidsfør alder i forhold til hver pensjonist. Tilsvarende utvikling er det i hele Nord-Gudbrandsdalen (og resten av Norge). Den aller største utfordringen i Lesja, Dovre og resten av kommune-Norge er ikke mangelen på penger (selv om det er det som «biter» akkurat nå), men mangelen på arbeidskraft.

Endret kommunestruktur som et mulig svar på utforingsbildet?

Et nærliggende spørsmål er om endret kommunestruktur kan være et (av flere) svar på det utfordringsbildet som Lesja og Dovre nå står ovenfor. Det er innlysende at man i en fremtid der arbeidskraft kommer til å være den store mangelvaren, må tenke nøye igjennom hvordan man bruker den arbeidskraften man har tilgjengelig i regionen. Spørsmålet er om en sammenslåing av Lesja og Dovre sikrer en mer bærekraftig tjenesteproduksjon, et like godt lokaldemokrati, en nødvendig rettssikkerhet for innbyggerne og en god samfunnsutvikling for lokalsamfunnet? Dette notatet vil ikke gi et fullverdig svar på disse spørsmålene, men se litt på forutsetningene for å lykkes med en eventuell sammenslåingsprosess, samt hva som ligger av muligheter ved en sammenslåing.

Basert på erfaringer fra tidligere sammenslåinger i kommune-Norge de siste 10 årene så har det vist seg at asymmetri i kommunestørrelse, kommunetype, gjeldsgrad, inntektsnivå, interne strukturutfordringer, etc, har skapt utfordringer i sammenslåingsprosessene. Det er derfor naturlig å starte med de objektive fakta rundt

antall innbyggere, bosetningsmønstre, topografiske forhold, kommuneøkonomi, etc i Lesja og Dovre. Dette kan oppsummeres slik:

	Lesja	Dovre
Antal innbyggere	1 975	2 513
Areal	2 259 km ²	1 364 km ²
Antall husholdninger	880	1 232
Type kommune	Fjellkommune	Fjellkommune
Sentralitetsklasse	6	6
Netto Driftresultat	4,4 %	3,4 %
Disposisjonsfond	23 %	20,5 %
Gjeldsgrad	73,1 %	51,7 %
Inntektsnivå (utgiftskorrigerede frie disponible inntekter)	112 % av landgjennomsnittet	96 % av landgjennomsnittet

Begge kommuner er omtrent helt like når det gjelder antall innbyggere, areal, type kommune og sentralitetsklasse. Begge kommuner har god kontroll på driften i kommunen med netto driftsresultat godt over anbefalt nivå (2 %). Begge har bygget gode disposisjonsfond og har moderat gjeldsgrad. Lesja har noe høyere gjeldsgrad og litt større interne distriktsutfordringer, men kompenserer dette med å gå inn i en eventuell sammenslutning med høyere inntekter pr innbygger (fra kraft) enn det Dovre har og dermed litt høyere nivå på frie disponible inntekter pr innbygger. Det er små interne avstander med 15 minutter kjøretid imellom kommunesentrene og ca 1 time (om man skulle finne på) å kjøre øst-vest igjennom de to kommunene, samt gode og effektive samferdselsårer nord-sør.

Dette er bare indikasjoner på at en sammenslutning mellom disse to kommunen kan være fornuftig ut ifra *rasjonelle valg*. En fullstendig utredning av disse spørsmålene må gjøres i første fase av en sammenslåingsprosess (men om dette nedenfor), men det er så langt vi kan se ingen indikasjoner på at det finnes noen objektive kriterier som tilsier at det ikke er rasjonelt å slå sammen disse kommunene.

Men en kommunesammenslutning handler ikke bare rasjonelle valg. Det handler også om *følelser og identitet*. Erna Solberg sa da hun var kommunalminister i 2003; «Jeg forstår at folk kan være glad i huset sitt og grenda si. Men at de kan være glade i en kommunegrense - det skjønner jeg ikke». Det stemmer nok at folk ikke er glad i selve kommunegrensa, men man er glad i de rammene og rollene som den grensa gir. Det kan være at man er politiker, ansatt eller tillitsvalgt i en kommune, og dette gir deg en identitet, status og oppgaver du synes er spennende. Men en sammenslutning kan også skape usikkerhet på om man vil få den samme rollen og de samme rammene i ny kommune. For innbyggerne kan det handle om lokal identitet og tilhørighet knyttet til

historie, steder og navn, kommunale tradisjoner og symboler (17. mai tog, festivaler, kommunevåpen, etc). Men også mer konkret ting som tilgang på naturressurser gjennom jakt og fiskerettigheter, lag og organisasjoner, og «motstand» mot naboen («oss» mot «dem»), etc.

Dette notatet tar ikke stilling til disse spørsmålene ut over å påpeke at de er der og at dette må vurderes som en del av prosessen. For innbyggerne heter det i Inndelingslova §10² at «dette *bør [ikke må]* gjøres en eller annen form for folkehøring i form av folkeavstemming, opinionsundersøkelser, spørreundersøkelse, folkemøter, etc».

Et annet viktig perspektiv som må analyseres og diskuteres er hvordan en mulig sammenslåing vil påvirke lokaldemokratiet. Demokrati har vært diskutert i 2 500 år uten at det er enighet om kjennetegnene. Noen legger vekt på deltakelse, andre på fri diskusjon og atter andre på god styringskapasitet. KS har utformet en plattform for godt lokaldemokrati og i denne oppsummeres det (KS 2014) at vi har godt lokaldemokrati når:

- 1) Innbyggerne kjenner seg godt representerte, får informasjon og kan påvirke beslutningsprosessene
- 2) De folkevalgte setter dagsorden, styrer ressursbruken og er ombud for innbyggerne
- 3) Kommunen har god forvaltningspraksis som sikrer likebehandling, forutsigbarhet og effektiv saksbehandling, effektiv ressursutnyttelse og leverer det som er lovet gjennom politiske vedtak

Grunnprinsippene for lokaldemokratiet i Norge er forankret i både Grunnloven, Kommuneloven og en lang demokratisk tradisjon. Disse grunnprinsippene danner fundamentet for hvordan kommuner styres og fungerer. De viktigste er:

1. Folkesuverenitetsprinsippet:

- Makten utgår fra folket, som velger sine representanter til kommunestyret gjennom frie og hemmelige valg. Dette betyr at de folkevalgte organene er de øverste politiske myndighetene innenfor sitt område. De utøver makten på vegne av innbyggerne og er ansvarlige overfor dem.

2. Lokalt selvstyre (selvforvaltningsprinsippet):

- Kommunen har rett til å styre seg selv innenfor nasjonale lover og forskrifter. Dette gir lokalsamfunnet mulighet til å tilpasse tjenester og prioriteringer til lokale behov og ønsker, og ikke bare være utøvende organ

² <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2001-06-15-70>

for staten. Selvstyret er imidlertid begrenset av statlig lovgivning og statlig tilsyn.

3. Politisk styring:

- De folkevalgte organene (kommunestyret og deres underordnede utvalg) treffer de viktigste politiske beslutningene i kommunen. Dette sikrer at det er lokalpolitikkerne som bestemmer hvilken retning lokalsamfunnet skal ta, og hvordan tjenestene skal organiseres og leveres. Denne styringen skjer gjennom flertallsvedtak om prinsipielle saker i møter. Administrasjonen skal forberede saker for politikerne og iverksette deres vedtak. Enkeltvedtak/saker tilligger administrasjonen (med mindre annet er vedtatt gjennom delegasjon eller lov).

4. Innsyn og åpenhet (Offentlighetsprinsippet):

- Politiske møter skal (i hovedsak) skal være åpen og tilgjengelig for innbyggerne og saksdokumenter er offentlige. Dette sikrer at innbyggerne kan følge med på hva som skjer, forstå begrunnelsen for beslutninger og holde sine folkevalgte ansvarlige. Det bidrar til tillit og kontroll.

5. Medvirkning og deltakelse:

- Kommunen skal legge til rette for at innbyggerne kan delta og påvirke lokal politikk også mellom valg. Dette inkluderer blant annet høringer, folkemøter, innbyggerinitiativ, ungdomsråd, eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse. Dette utvider demokratiet utover stemmegivning og gir innbyggerne en mer direkte mulighet til å påvirke beslutninger som angår dem.

6. Likhetsprinsippet:

- Alle innbyggere skal behandles likt, og det skal ikke diskrimineres. Ansatte og ledere bosatt i kommunen skal ikke ha andre fordeler enn andre innbyggere Dette gjelder både i møte med forvaltningen og i tildeling av tjenester. i kommune. Dette sikrer rettferdighet og like muligheter for alle innbyggere uavhengig av bakgrunn.

Disse prinsippene virker sammen for å skape et robust lokalt folkestyre, hvor innbyggerne Lesja og Dovre har en sentral rolle i å forme sitt lokalsamfunn, samtidig som kommunene drives på en forsvarlig, effektiv og transparent måte. Hvorvidt en sammenslåing av Lesja og Dovre svekker eller styrker dette må utredes i en grundigere utredning enn dette notatet legger opp til. Men det er ingen forskningsmessig belegg for å si at det er noen forskjell på et lokaldemokrati i en kommune med 2 200 innbyggere og en kommune med 4 400 innbyggere.

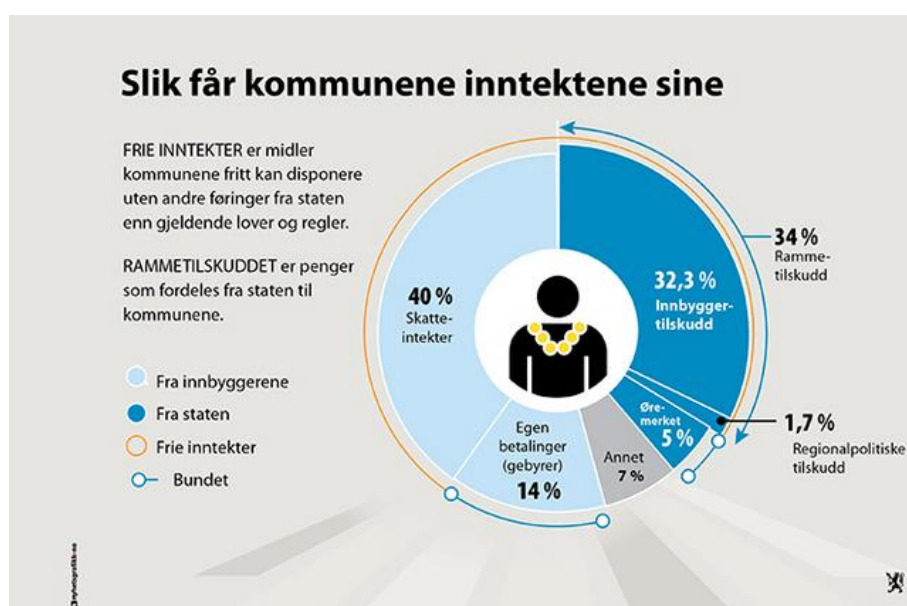
Økonomiske vurderinger

Når man tenker på økonomiske vurderinger i forbindelse med kommunesammenslåing så er det to spørsmål som må besvares:

1. Hva betyr dette for den langsiktige driftsøkonomien i kommunen fremover?
2. Hva får man i støtte fra staten til gjennomføringen av selve sammenslåingsprosessen?

1. Hva betyr dette for den langsiktige driftsøkonomien i kommunen - Inntektssystemet

Kommunesektoren får sine økonomiske rammer lagt igjennom inntektssystemet:



Skatt og lokale inntekter påvirkes ikke ved en kommunesammenslåing (blir gjennomsnittet på skatt og ingen endring på lokale inntekter), men det gjør rammetilskuddet. Alle kommuner i Norge får et basistilskudd på ca 26,5 mill for å være kommune. Lesja og Dovre får hvert sitt, Tynset får det og Oslo kommune får det. I tillegg får Lesja og Dovre hvert sitt småkommunetilskudd på ca 7 mill fordi de er under 3 200 innbyggere. Om man slår disse to kommunene sammen, så vil den nye kommunen få bare ett basistilskudd og man mister småkommune-tilskuddene, men får i stedet for distriktstilskudd for Sør-Norge som gis til distriktskommuner over 3 200 innbyggere. Det betyr at i utgangspunktet er det ikke en økonomisk smart ide å slå sammen Lesja og Dovre. Men for å stimulere til sammenslåing, så har Stortinget vedtatt at alle kommuner som slår seg sammen skal motta et *inndelingstilskudd*. Det vil si at man i praksis mottar tilskudd som om man var to kommuner i 15 år. Deretter trappes dette ned over 5 år.

I praksis betyr dette at hvis sammenslåing hadde skjedd fra 1.1.2026 ville Inndelingstilskuddet for nye Lesja-Dovre kommune vært:

- 26,5 mill. kroner (bortfall av 1 basistilskudd) + 6,2 mill. kroner i Sør-Norge tilskudd (14,0 mill. kroner i småkommunetilskudd i gamle Lesja og Dovre *minus* 7,8 mill. kroner i Sør-Norge tilskudd ny kommune). **SUM 32,8 mill pr år** i 15 år, som deretter trappes det ned med 20 % over 5 år.

Dette betyr at Lesja-Dovre totalt vil få ca 575 mill mer enn det som Tynset kommune (som er omtrent like stor som Lesja-Dovre vil bli) vil få i sammen periode (2026-2046). Dette er ikke «friske penger», men midler som må effektiviseres ut. Det vil si at dette må gevinstrealiseres ved å gå fra to til en ordfører, to til en kommunedirektør, to til en økonomisjef, HR-sjef, IKT-sjef etc, åtte til fire kommunalsjefer, etc. Erfaringsvis varierer det mellom kommuner på hvor lang tid de bruker på dette, men normalt fra 3-5 år før det meste av gevinsten er hentet ut. Men «merinntekten» i forhold til Tynset i denne perioden bør kunne ligge på 500 mill eller 25 mill i snitt i året om man har en målrettet prosess.

Inndelingstilskuddet blir gitt fra det året sammenslåingen trer i kraft, og beregnes på gjeldende inntektssystem på sammenslåingstidspunktet.

2. Bistand til sammenslåingsprosessen

Tidligere var det slik at det var fastsatt noen gitte størrelser på støtte til sammenslåingsprosessen for å dekke engangskostnadene, men dette ble tatt bort i kommuneproposisjonen for 2025. I kommuneproposisjonen for 2026 omtales dagens praksis slik:

Departementet kan gi støtte til utredning for kommuner som ønsker å utrede sammenslåing. Kriteriet for å få utbetalt støtten er at beslutning om utredning er vedtatt av de aktuelle kommunestyrene, og at det foreligger en plan for videre oppfølging etter at utredningsarbeidet er ferdigstilt. Tidligere kunne det tildeles støtte på inntil 100 000 kroner per kommune som ønsket å utrede sammenslåing. Det er ikke lenger noen forhåndsbestemt grense for hvor mye som kan tildeles i slik støtte, og departementet vil gjøre en konkret vurdering av hver enkelt søknad.

Erfaringene fra Moskenes og Vestvågøy tilsier at man kan få dekket kostnadene til ekstern bistand. Det vil si til prosjektledelse, ekstern bistand til utredninger og analyser, prosessbistand til intensjonsavtaleforhandlinger og opinionsundersøkelser, etc. Det gis normalt ikke kompensasjon for tid brukt av egne ansatte. I Moskenes-Vestvågøy-sammenslutningen fikk man ca 1,7 mill (etter søknad) til Fase 1(mer om faseinndelingen nedenfor) i sammenslåingsprosessen. I tillegg gis det «reformstøtte» for å understøtte den praktiske sammenslåingsprosessen etter vedtak (Fase 2 og 3). Det foreligger ikke bestemt beløp for dette nå, og støtten gis etter søknad. Men i forrige runde med sammenslutninger initiert av staten (2016), ville en sammenslutning av Lesja og Dovre utløst et tilskudd på 20 mill til engangskostnader og 5 mill til reformstøtte.

Strategisk valg i forbindelse med prosessen

Hvis Lesja og Dovre skal slå seg sammen så er det klart vanligst at dette skjer ved et kommunevalg, da den nye kommunen må ha en lovlig valgt politisk ledelse fra første dag. Det vil si at for Lesja og Dovre sin del, så må det i utgangspunktet enten skje etter kommunevalget i 2027 eller 2031. Det kan også arrangeres et ekstraordinært kommunevalg i forbindelse med Stortingsvalget i 2029 (slik det ble gjort i Tjøme og Nøtterøy ved stortingsvalget i 2017, som ble til Færder kommune fra 1. januar 2018), eller gjennom indirekte valg i de to kommunestyrene. Dette ble gjort i sammenslåingene i Sandefjord, Larvik, Indre Fosen og Holmestrand³ som trådte i kraft tidligere enn årsskifte 2020. Her ble kommunestyret i den nye kommunen valgt gjennom indirekte valg. Det vil si at representantene til det nye kommunestyret ble valgt blant medlemmene av kommunestyrene i de tidligere kommunene. Modellen med indirekte valg ble gjort mulig av unntakshjemmel i inndelingsloven §17, og fastsatt gjennom forskriftene for hver enkelt sammenslåing.

Hva som er hensiktsmessig for Lesja og Dovre er et politisk spørsmål. Men rent praktisk er det fullt mulig å gjennomføre en sammenslåing i fra 1. januar 2028. Den pågående prosessen i sammenslåingen av Moskenes og Vestvågøy til Vest-Lofoten kommune, viser at den formelle delen av prosessen ikke behøver å ta lang tid. Moskenes og Vestvågøy startet prosessen med å utrede en mulig sammenslåing ca 1. mai 2025 og allerede 12. september vedtok kongen i statsråd sammenslåingen. Innenfor denne perioden hadde de både utredet faktagrunnlaget, forhandlet frem en intensjonsavtale, samt gjennomført en folkehøring (opinionsundersøkelse).

Så er det en betydelig praktisk jobb som skal gjøres ved en kommunesammenslåing i forhold til alt det vil si å skape en ny organisasjon med politisk og administrativ ledelse, systemer, rutiner og forvaltningspraksis. Men dette er gjennomført mange steder i Norge de siste årene så mye av malverket for denne jobben finnes tilgjengelig.

Ut ifra hva man kan lese i media, så pågår det også en diskusjon litt lengre ned i Nord-Gudbrandsdalen og Ottadalen der det også diskuteres om Skjåk, Lom, Vågå og Sel på en eller annen måte skal slå seg sammen. Det har i denne forbindelse også vært løftet om det bør være én kommune i Nord-Gudbrandsdalen inklusive Lesja og Dovre. Det er uklart hva som er fremdriften i disse diskusjonene, men Lesja og Dovre må også forholde seg til disse prosessene.

³ https://www.regjeringen.no/contentassets/abb2493767854c3a9d994810ea40cbb7/rapport-indirekte-valg_tf_slutt.pdf

Faser i prosessen

Proessen for kommunesammenslåing i Norge deles vanligvis inn i disse tre hovedfasene:

1. **Utredningsfasen:** Kommunene utforsker fordeler, ulemper og konsekvenser ved en eventuell sammenslåing. Dette inkluderer involvering av innbyggere og beslutningstakere. Fasen avsluttes med at endelig vedtak om sammenslåing fattes i et felles kommunestyremøte.
2. **Forberedelsesfasen (Byggefasen):** Etter at vedtak om sammenslåing er fattet, etableres en **fellesnemnd** som har ansvar for å styre prosessen frem mot den nye kommunen. I denne fasen gjøres det viktige valg om navn, organisering, harmonisering av tjenester og valg av ønsket forvaltningspraksis (systemer og rutiner som skal legges til grunn for driften).
3. **Driftsfasen (Iverksettelsesfasen):** Den nye kommunen trer i kraft (som regel fra 1. januar året etter valg), og arbeidet med å bygge en felles kultur og optimalisere driften i den nye organisasjonen fortsetter.

Mye av dette arbeidet er detaljregulert i Inndelingslova, men hovedmålplanen mot en sammenslåing kan være omtrent slik:

Fase 1: Utredningsfasen

Periode	Oppgave / Milepæl	Frist	Ansvarlige aktører
Nov–Des 2025	Politisk avklaring og oppstartsmøte	31.12.2025	Ordførere, kommunedirektører
Jan 2026	Likelydende vedtak i de to kommunestyrene om å starte opp Fase 1 - Utredningsfasen	01.02.2026	Kommunestyrene
Feb 2026	Innsending av søknad til departementet om prosjektstøtte	15.02.2026	Kommunedirektører
Feb-mars	Ansette intern prosjektleder, engasjere ekstern bistand, utrede faktagrunnlag	01.05.2026	Kommunedirektører Prosjektleder Ekstern ressurs
Mars-april	Forhandlingsutvalg som tar frem en intensjonsavtale	01.05.2026	Forhandlingsutvalg Prosjektleder, Ekstern ressurs

Mai 2026	Vedtak av intensjonsavtale i begge kommunestyre	30.05.2026	Kommunestyrene
Juni/august 2026	Innbyggerundersøkelser og høringsrunde	31.08.2026	Kommunikasjonsavdeling, prosjektleder
Sept 2026	Felles kommunestyremøte Vedtar kommunenavn og oppretter fellesnemnd Kommunestyrene godkjenner sammenslåing i separate møter (samme dag – to forskjellige møter)	30.09.2026	Ordførere Statsforvalter
Sept 2026	Innsending av søknad til departementet om sammenslåing	01.10.2026	Kommunedirektører Prosjektleder
Okt– nov 2026	Statlig godkjenning og forskrift	31.12.2026	Departementet (ekstern), kommunene følger opp
Høst 2026	Samordning av de lokale partilagene		Partilag Prosjektleder

Fase 2: Forberedelsesfasen

Jan 2027	Utlysning av ny kommunedirektør	31.01.2027	Fellesnemnd Prosjektleder
Jan/feb 2027	Opprettelse av utvalg og arbeidsgrupper	31.01.2027	Prosjektleder, HR-sjef, økonomisjef, etc
Mars 2027	Frist for innsending av lister til kommunevalget	31.03.2027	Lokale partilag
April–Aug 2027	Harmonisering av regelverk og IKT-integrasjon, etc	31.08.2027	Faggrupper, IT-avdeling, HR-avdeling
Sept 2027	Valg til nytt kommunestyre	30.09.2027	Valgstyrene
Okt–Des 2027	Konstituering av nytt kommunestyre og budsjettvedtak	31.12.2027	Nytt kommunestyre, fellesnemnd

Fase 3: Driftsfasen (Iverksettelsesfasen):

Jan 2028	Ny kommune operativ	01.01.2028	Ny kommunedirektør, politisk ledelse
----------	---------------------	------------	--------------------------------------

Dette er bare ment som en tentativ fremdriftsplan som viser litt hva de ulike fasen kan/må inneholde. Vi anbefaler Lesja og Dovre raskest mulig å ta kontakt med Statsforvalteren i Innlandet som har veiledningsplikt på dette området for kommunene.

Oppsummering:

Det er et politisk spørsmål å vurdere om det er ønskelig å slå sammen Lesja og Dovre til én kommune. Men objektiv sett er det vanskelig å finne andre kommuner som er så opplagte sammenslåingskandidater som disse to kommunene. Begge kommuner er små, oversiktlige og godt drevet, og vil dermed gå inn i en ny kommune som likeverdige partnere. En ny kommune vil få en størrelse som er mer robust i forhold til utnyttelse av kompetanse, men uten at det vil bli en størrelse som vil utfordre «smådriftsfordelene» i en liten kommune. Det er vanskelig å finne noen *rasjonelle* argumenter for at Lesja og Dovre ikke skulle kunne få til en smidig sammenslutningsprosess fra 1. januar 2028 hvis det skulle være ønske om det. I den grad det skulle være argumenter *mot* en sammenslåing av Lesja og Dovre til én kommune, så må de ligge i de «følelsesmessige» aspektene ved identitet og kultur som dette notatet ikke kan vurdere.

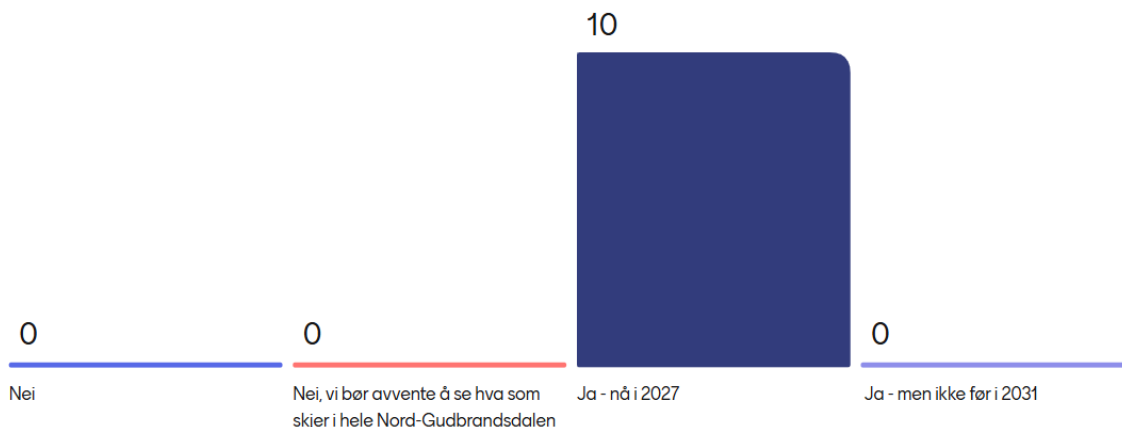
I forbindelse med felles formannskapsmøte 11. november mellom Lesja og Dovre kommuner, ble de 10 medlemmene som møtte utfordret på å ta stilling (ved hjelp av en Mentimeter-votering) til spørsmålet «Basert på det du vet nå – bør Lesja og Dovre starte en prosess med å slå seg sammen?»

Det var fire svaralternativer:

- Nei
- Nei, vi bør vente til vi ser hva som skjer i hele Nord-Gudbrandsdalen
- Ja, nå i 2027
- Ja, men ikke før i 2031

Svaret fra politikerne var entydig på at prosessen bør startes nå og at det bør skje i forbindelse med kommunevalget 2027 (dvs ny kommune etableres fra 1. januar 2028):

Basert på det du vet nå - bør Lesja og Dovre startet en prosess med å slå seg sammen?



Så er det jo naturlig å stille seg spørsmålet om dette rent praktisk er mulig å gjennomføre på 2 år? Det korte svaret på det er ut ifra vår formening (og erfaringene fra Moskenes og Vestvågøy) er et klart «ja». Men det forutsetter en prosess som:

- Alle (både politisk og administrativt) slutter opp om og bidrar aktivt til prosessen
- At man jobber proaktivt, dvs at man hele veien jobber i forkant av beslutningene («med forbehold om politisk godkjenning i fellesnemda», etc)
- At det settes av nødvendig ressurser til å gjøre jobben

Det er også viktig å være klar over at man *ikke vedtar en sammenslåing* ved å behandle denne saken i de to kommunestyrene i januar 2026. Det man vedtar er å starte opp *Fase 1 - Utredningsfasen* for å fremskaffe kunnskapsgrunnlag, lage en intensjonsavtale og høre hva innbyggernes synes om dette forslaget. Vedtaket om en sammenslåing gjøres tidligst i august 2026, ref. den tentative fremdriftsplanen over basert på det man har fremskaffet av kunnskapsgrunnlag i utredningsfasen og de resultater og innspill man har fått fra innbyggerhøringen. Fra dette tidspunktet vil det i så fall bli etablert en politisk *fellesnemd* som har ansvaret fra den videre prosessen og løfte den nye kommunen inn i forberedelsesfasen.